

BILAG TIL "STATUS PÅ PROJEKTET BØRNEBESKÆFTIGELSE I KULTURREGION KUMULT!" MIDTVEJSEVALUERING

KUMULT!-følgeforskning V. Designskolen Kolding/Lene Tanggaard og Maria Lyndgaard Pedersen

Følgeforskningen, der inddrages i midtvejsevalueringen, består af en kvalitativ effektmåling udarbejdet af Designskolen Kolding i samarbejde med evalueringskonsulentvirksomheden Ineva, gennemført foråret 2023, hvor ca. 600 8.-9. klasse-elever og 40 lærere har besvaret et udvidet spørgeskema.

Dertil også forskningsartikel udgivet i "Unge pædagoger"; "Når design skaber nye muligheder i skolen" i oktober 2022. Forskningen blev udført som 6-dages forskerdeltagerobservation, 17 interviews af lærere, pædagoger, skole- og dagtilbudsledere, 98 besvarelser fra 4. klasses elever, 138 breve fra 7. klasses elever 8 spørgeskemabesvarelser fra lærere, og 11 spørgeskemabesvarelser fra kunstnere i KUMULT-indsatsen.

Effektmåling:

I den førstnævnte undersøgelse (Ineva) bliver eleverne bedt om at sammenligne KUMULT!-forløbene med den sædvanlige skolegang ift. egen oplevelse af, om de har været mere nysgerrige, om de har gjort mere brug af deres sanser, om de har oplevet at mærke mere til deres følelser og lignende spørgsmål omkring deres egen deltagelse i forløbene.

Svarene er generelt, at eleverne oplever nysgerrighed, fordybelse, sanselighed som enten tilsvarende den sædvanlige undervisning eller i lidt højere grad end normalt. Samlet set har 21% oplevet, at det har "været bedre at være i skole" under kulturforløbene sammenlignet med normalt. Dette indikerer, at de kreative læringsprocesser påvirker skolegangen i en positiv retning og bidrager til øget trivsel ved at tilføje aktiviteter som fremmer nysgerrighed, fordybelse og sanselighed ind i skolen.

Eksempler på elev-svar:

- 27% af eleverne at de oplevede at de var lidt mere eller mere nysgerrige
- 38% af eleverne at de har fået nye idéer i kulturforløbet
- 44% af eleverne har tænkt anderledes
- 28% af eleverne oplever at det er okay at fejle
- 45% af eleverne har brugt deres fantasi
- 18% at det har øget deres lyst til at gå til kulturaktiviteter
- 24% at det har øget lysten til at arbejde mere kreativt i undervisningen
- 21% af eleverne har været mere tilfredse med at være i skole under kulturforløbet end på en almindelig skoledag

Citater fra eleverne:

- *"Jeg har lært, hvordan man laver, klipper og redigerer film"*
- *"Jeg har lært om forskellige kameravinkler"*
- *"Jeg har lært at bevæge mig på forskellige måder"*
- *"Jeg har lært, at vi skal snakke mere sammen"*

I alt 80 % af lærerne svarer i undersøgelsen at deres overordnede oplevelse har været "god" eller "meget god". De beskriver kvalitativt, at de har fundet forløbene inspirerende, anderledes og kreative og lærerne uddyber, at de påtænker at benytte forløbenes metoder fremover. Lærerne har altså fået nye metodiske tilgange, som kan overføres til deres undervisning.

Eksempler på lærer-svar:

- 48% af lærerne at kulturforløbet har inspireret til at arbejde med kreative processer
- 80% af lærerne havde en god eller meget god oplevelse af kulturforløbet
- 63% af eleverne fik nye ideer
- 52% af eleverne fokuserede ikke på fejl under forløbet
- 48% af eleverne var nysgerrige
- 66% følte at de var godt forberedte til forløbet
- 72% synes indholdet i kulturforløbet understøtter fælles mål for faget
- 67% af lærerne inddrager kulturforløbet i undervisningen efterfølgende

Citater fra lærerne:

- *"Vi har mange elever som har "åbnet op" efter forløbet"*
- *"De havde nu en anden fælles oplevelse hvor de havde været sammen på en anden måde. Det hjalp på fællesskabet i klassen"*
- *"For at kunne se, skabe og anvende kreative processer, skal man selv have et overskud, energi og tid til at gøre det. En ressource der er meget lidt af"*
- *"Jeg har elever, der har brug for meget faste tydelige rammer - og som har brug for forudsigelighed og har svært ved det abstrakte"*

Forskning:

I Lene Tanggaard, Maria Lyndgaard og Laila Grøn Truelsen forskningsartikel "Når design skaber nye muligheder i skolen" udgivet i Unge Pædagoger, oktober 2022, lyder følgende overordnede konklusioner: "Børnenes beskrivelser tydeliggør, at de får frihed og medbestemmelse. De bliver samtidig bevidste om sig selv og hinanden på en ny måde. Samtidig ser vi, at børnene oplever øget virkelyst og ser tilsagn i børnenes svar som: "kan godt, hvis jeg tror lidt på mig selv, og at jeg ikke skal tænke over, hvad andre synes" (Uddrag fra brev, barn i 7. klasse)" (s. 25).

Eleverne svarede bl.a.:

- *"Nu kan jeg være lidt mere glad for at gå op på en scene vise noget for andre"*
- *"Vi lavede samarbejde og vi var med til at bestemme alle tingene der skulle ske"*
- *"Kan godt, hvis jeg tror lidt på mig selv"*

Afsluttende i artiklen konkluderes det: "De indledende fund viser, at de fagprofessionelle udvikler nye metoder ved at samarbejde og være på sidelinjen af børns møde med i dette tilfælde kunst og kunstnere. Derudover viser projektet, hvordan to fagligheder kan spille sammen og udvikle hinanden. Lærerne og pædagogerne har det faglige og pædagogiske overblik, mens kunstnerne/designerne har erfaring med det udforskende og eksperimenterende" (Tanggaard, Lyndgaard og Truelsen, 2022, s. 26).

Citater fra lærere:

- *"Jeg lærte rigtig meget om eleverne og forskellige måder at fortælle en historie på, og at være til stede."*
- *"Ærligt så har jeg ikke spurgt dem direkte, men vi griner langt mere sammen, end når vi sidder på vores numser og har "almindelig" dansk undervisning og de bliver opmærksomme på hinanden og læreren og sig selv på en ny måde."*

Resultaterne fra både KUMULT!-følgeforskningen ved Designskolen Kolding og forskningen af Lene Tanggaard, Maria Lyndgaard og Laila Grøn Truelson tyder på positive effekter af integreringen af kreative og kunstneriske forløb i skole og dagtilbud. Børnene, der har deltaget i de kreative forløb, udtrykker, at der er medbestemmelse og de oplever rammerne som frie og med rum for kreativ udfoldelse. Deres beskrivelser indikerer en styrket selvforståelse og en øget tro på egne evner.

Samarbejdet mellem lærere, pædagoger og kunstnere synes også at berige undervisningen og fremme elevernes kreativitet. Til trods for disse positive resultater identificeres også udviklingspotentiale i indsatsen. Lærernes uddybende svar peger på, at forløbene kan planlægges mere hensigtsmæssigt i forhold til skoleårets perioder, at mere aktiv medinddragelse af både voksne og børn vil kunne fremme motivation, og at mere teoretisk indhold også kan skabe større engagement hos nogle elevgrupper.

SurveyXact-undersøgelsens hovedresultater

SurveyXact-undersøgelsen blev udsendt i begyndelsen af januar 2024 til 229 skole- og dagtilbudsledere, 85 kunstnere og 9 administrative skole- og/eller kulturkonsulenter. Via SurveyXact foretages der også hele året, efter hvert kulturforløb, evaluering med lærere/pædagoger og elever. I skoleåret 2022/23 var ca. 1000 elever og ca. 260 lærere og pædagoger med i undersøgelsen. Begge data benyttes i evalueringen.

Resultaterne fra SurveyXact-undersøgelsen viser generelt positive tilbagemeldinger fra de forskellige målgrupper involveret i KUMULT! Elevernes tilbagemelding er, at de synes det er "megagodt" (43 %) eller "fint nok" (53 %), når de bliver spurgt, hvad de synes om at være med i kulturløbet. En stor andel af eleverne angiver positiv interesse for kreativitet og brug af fantasi, selvom der er meget forskellige synspunkter omkring vanskeligheden og oplevelsen af formål og indhold med forløbet.

Lærere, pædagoger, dagtilbudsledere, skoleledere og kunstnere/kulturformidlere har alle givet værdifuld feedback, der tyder på en overvejende positiv oplevelse og holdning til den børnekulturelle indsats.

Svar fordelt på målgrupper ud fra spørgsmål på Likert-skala 1-7 i procent.

Elever

- 41% synes at det er "mega godt", 53% synes "fint nok" når de bliver spurgt hvad de synes om at være med i kulturløbet.
- 26% har svaret at de "rigtig meget" kunne lide at være kreative i KUMULT-forløbet, 39 % svarer "meget" mens 30 % svarer "sådan ok".

Citater fra eleverne:

- *"Jeg synes at det var lidt svært at skrive en historie, men det var også sjovt"*
- *"Legene var sjovere end normale timer!"*
- *"Vi var sammen hele klassen og havde det sjovt"*
- *"Jeg syntes at jeg var god til det!"*
- *"megakedeligt, hvis du spørger mig"*
- *"Det var svært lige i starten fordi man var lidt nervøs"*
- *"At man ligesom ikke havde noget bestemt man skulle lære, altså at der ikke rigtigt var nogle regler"*
- *"Det bedste var, at vi skulle bruge vores fantasi"*

- *"At vi fik mange opgaver for så vi laver noget nyt hele tiden"*
- *"Vi lærte ting som vi allerede vidste, men vi kom ligesom meget ind på det, så man har forstået det helt perfekt nu"*
- *"Det var fedt at man skulle koncentrere sig rigtig meget"*

Lærere og pædagoger

Antal adspurgte: 1000

Antal respondenter: 260

- 53 % svarer "I høj grad" til spørgsmål om i hvor høj grad selve kulturforløbet har givet børnene redskaber til at være kreative.
- 57% svarer "i høj grad", når de bliver spurgt om, i hvilken grad lærerworkshoppen fungerede som optakt og forberedelse til kulturforløbet.

Citater fra pædagoger og lærere:

- *"Det var supergodt forløb. Det satte mange følelser i gang hos børnene."*
- *"Fortsæt det gode arbejde. Det var en dag med to meget velforbredte og dygtige undervisere og programmet var helt i top."*
- *"Det var meget inspirerende. Godt, med både praktiske og sanselige oplevelser."*
- *"Der kunne være en mere eller mindre formel pakke af forberedelser det kunne give mening at lave i klassen."*
- *"De kreative processer, som forløbet favner, været godt for de børn, som har svært ved at følge med i den boglige undervisning. Tak for et godt forløb."*

Dagtilbudsledere:

Antal adspurgte: 131

Antal respondenter: 71

- 68% svarer at kulturforløbene i meget høj grad og høj grad understøtter det pædagogiske arbejde som dagtilbuddet sigter imod
- 57% vil anbefale indsatsen til kollegaer i andre kommuner

Citater fra dagtilbudsledere:

- *"Jeg syntes det er givende at der kommer kompetente mennesker udefra og igangsætter tiltag/aktiviteter som vores pædagoger blot skal understøtte ved at tage del i det."*
- *"Vi synes, at det er meget motiverende, at der kommer nogle udefra, med særlige kompetencer som kan understøtte vores pædagogiske arbejde her i institutionen. Det passer også rigtig godt ind i arbejdet med arbejdet omkring fællesskabet."*
- *"Det virker rigtig godt, at der ligger et kursus op til besøget. Min medarbejder fik rigtig meget ud af det."*
- *"Jeg oplever alle mine ansatte gerne vil være en del af et KUMULT forløb."*

Skoleledere:

Antal adspurgte: 98

Antal respondenter: 58

- 77% svarer at kulturforløbene i meget høj grad og høj grad understøtter det pædagogiske arbejde og den læring og det læringsmiljø som skolen sigter imod
- 66% vil anbefale indsatsen til kollegaer i andre kommuner.

Citater fra skoleledere:

- *"KUMULT sikrer eleverne møder kulturen og kunsten, og det har stor værdi."*
- *"KUMULT er en gave - elever og medarbejdere får skønne oplevelser af høj kvalitet."*
"Jeg oplever at den lokale administrative opgave er lidt stor - især når der laves om og skal flyttes workshops m.m. Jeg skal i hvert fald ikke have opgaven som skoleleder fremover. Organiseringen tilkræver sig både en central person samt en kontaktperson på de decentrale enheder - det er vigtigt at gøre opmærksom på, synes jeg."
- *"Det er så godt planlagt og utrolig inspirerende! Vi er meget glade for at være en del af KUMULT!"*
- *"Desværre får vi ikke systematisk fulgt op efter forløbene- det vil vi bestræbe os på fremover."*

Kunstnere/Kulturformidlere

Antal adspurgte: 85

Antal respondenter: 61

- 72% vil anbefale ansættelse i KUMULT! til kollegaer
- Kunstnerne har overvejende valgt ord som: Professionelt, krævende, fagligt udviklende, sjovt og spændende til at beskrive deres oplevelse af at arbejde i KUMULT!
- 60% mener at KUMULT! tilbyder virkelig gode eller rigtig gode praktiske og ressourcemæssige rammer for kunstneren
- 30% har oplevet at indgå i nye/andre kultursamarbejder igennem KUMULT!

Citater fra kunstnere/kulturformidlere:

- *"Projektet er godt administreret og der er kommet styr på mange af de ting, der drillede det første år. Krævende - fordi det er hårdt/intenst arbejde at træde ind i en ny klasse hver gang og skulle have dem "med".*
- *"Som kunstner er det inspirerende og udviklende at arbejde med æstetiske lærings oplevelser. At se børnene deltage og opleve hvordan de selv kan være med til at uddybe og undersøge er fantastisk. Jeg mener det er et utroligt vigtigt arbejde der bliver gjort. Kunst og kultur er udviklende og medvirkende til at sætte fokus på koncentration og fantasi, som kan bruges i læring næsen uanset hvilket niveau det opleves på."*
- *"Jeg er lige kommet i gang med undervisningen, men har allerede haft skønne og meget forskelligartede oplevelser med klasserne. Strukturen er stor og derfor selvfølgelig heller ikke fejlfri, men jeg oplever, at alt glider bedre end forventet, og at det er nemt at få fat i kontaktpersoner i KUMULT ved tvivlsspørgsmål."*
- *"...Jeg laver nu forløb for 3 år i træk og oplever en kæmpe tilfredsstillelse ved at mærke hvordan KUMULT 'virker'. Børnene kan huske vores tidligere forløb og de går til materialerne på sådan en fri og fin måde. De 'leger' med og det er fantastisk. En pædagog fortalte mig at deres syn på billedkunst havde forandret sig fuldstændigt siden KUMULT. Nu var kreativitet ikke længere kun forbundet med maling men kunne også være en samtale om en abstrakt genstand. Det betyder alt at få sådan en tilbagemelding!!"*

- *"KUMULTs rammer er fine, men skoler og institutioner er ofte ret pressede, så vi føler som kunstnere, at vi også hurtigt bliver pressede i vores mission om at have mulighed for at nå alle børnene."*